

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Oznámenie

o osobitných podmienkach
na udelenie národnej environmentálnej značky

skupina produktov
Baliaci papier a vlnitá lepenka

Celulózo-papierenský priemysel je z celosvetového hľadiska hodnotený ako sektor s vysokou úrovňou rozvoja. Spotreba papiera na jedného obyvateľa celosvetovo neustále rastie. Finálne produkty celulózo-papierenského priemyslu, papiere, kartóny, lepenky sú spojené s každodennými potrebami človeka a sprevádzajú ho prakticky celý život. Za základnú strategickú surovinu papierenského priemyslu je stále považovaná primárna vlákna, aj keď v ostatnom období podiel spracovaného zberového papiera, ako suroviny pre výrobu papiera, výrazne narastá. Výrobcovia baliacich papierov a vlnitej lepenky v Slovenskej republike používajú na výrobu svojich produktov okrem primárnej suroviny (drevnej hmoty) aj druhotnú surovinu (zberový papier). V ostatných rokoch je vývoj celulózo-papierenského priemyslu ovplyvnený zvýšenými nákladmi na prevádzku (spotreba energií a surovín) a zvýšenými nárokmi na environmentálne správanie sa producentov týchto produktov. Snahou výrobcov všade na svete je upravovať svoje výrobné technológie tak, aby boli v čo možno najväčšej miere eliminované všetky významné environmentálne aspekty a to produkcia emisií do ovzdušia, produkcia odpadových vôd, tuhých odpadov, používanie nebezpečných chemických látok a chemických zmesí a ich nahrádzanie menej škodlivými látkami, všade tam kde je to možné, pri zachovaní pôvodných funkčných vlastností týchto produktov. Produkty patriace do predmetnej skupiny produktov predstavujú významný objem predaja a spotreby na trhu, takže stanovením environmentálnych požiadaviek na tieto produkty vzniká reálna možnosť, že spotrebiteľ pri výbere týchto produktov prispeje k zníženiu negatívneho vplyvu na životné prostredie.

Tieto osobitné podmienky sú vypracované v zmysle zákona č. 469/2002 Z. z. o environmentálnom označovaní výrobkov v znení neskorších predpisov.

1. Vymedzenie skupiny produktov

Osobitné podmienky sa vzťahujú na baliace papiere a vlnitú lepenku.

Medzi baliace papiere patria bielený a nebielený baliaci papier, vrecový papier, papiere na zvlnenú vrstvu a rovné vrstvy vlnitej lepenky.

Medzi vlnitú lepenku patrí samotná vlnitá lepenka a produkty z vlnitej lepenky, ako sú prepravné škatule, debny, baliace a fixačné pomôcky, vložky, archívne boxy na dokumenty.

Do skupiny produktov nepatria produkty z vlnitej lepenky obsahujúce plastové a kovové časti.

2. Definície pojmov

Na účely tohto Oznámenia platia nasledujúce definície:

- 2.1 Baliaci papier je všeobecný názov pre papier rôzneho vlákнинového zloženia, určený na chránenie alebo dekoratívnu prezentáciu výrobku.
- 2.2 Papier na zvlnenú vrstvu je papier rôzneho vlákнинového zloženia s vlastnosťami zaručujúcimi požadovanú odolnosť proti plošnému zošúvereniu, resp. požadovanú pevnosť vlny, určený pre výrobu zvlnenej vrstvy vlnitej lepenky.
- 2.3 Vlnitá lepenka je vyrobená zlepením jednej alebo niekoľkých zvlnených vrstiev papiera a z jednej alebo niekoľkých vrstiev plochého papiera alebo kartónu.

Podľa počtu vrstiev sa rozlišuje:

- a) dvojvrstvová vlnitá lepenka,
- b) trojvrstvová vlnitá lepenka,
- c) päťvrstvová vlnitá lepenka,
- d) sedemvrstvová vlnitá lepenka.

- 2.4 Buničina je vlákna vyrobená chemicky z rastlinných surovín, obsahujúca okrem celulózy ešte zvyšky inkrustačných látok.
- 2.5 Primárna vlákna je vlákna získaná z iných zdrojov, než sú recyklované papierenské a textilné materiály.
- 2.6 Zberový papier je odpadový a použitý papier, ktorý sa po vytriedení znovu spracúva papierenskom priemysle. Zberový papier sa zaraďuje podľa STN EN 643: 2014 Papier a lepenka. Európsky zoznam normalizovaných druhov zberového papiera a lepenky (50 1990) do piatich hlavných skupín:
1. skupina: druhy nižšej kvality,
 2. skupina: stredné druhy,
 3. skupina: vysokokvalitné druhy,
 4. skupina: druhy obsahujúce sulfát,
 5. skupina: špeciálne druhy.
- 2.7 Zanáška je súhrn vstupných surovín udávaných v percentách.
- 2.8 Zanáška vlákna je pomer jednotlivých vlákna komponentov použitých pri produkcii papiera.
- 2.9 Funkčná spôsobilosť je schopnosť produktu spoľahlivo plniť účel použitia, na ktorý bol určený, ak je používaný predpísaným spôsobom.

3. Základné požiadavky

Baliace papiere a vlnitá lepenka uvádzané na trh v Slovenskej republike musia byť funkčne spôsobilé a musia spĺňať požiadavky príslušných technických noriem, všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany zdravia ľudí, ochrany spotrebiteľa, bezpečnosti, v oblasti uvádzania chemických látok a zmesí na trh a v oblasti právnych predpisov týkajúcich sa starostlivosti o životné prostredie, vzťahujúce sa na produkt, jeho výrobu, používanie a jeho zneškodnenie.

Ide o nasledujúce právne predpisy:

zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov,

zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a príslušné vykonávacie predpisy,

zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a príslušné vykonávacie predpisy,

zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a príslušných vykonávacích predpisov,

zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) v znení neskorších zákonov predpisov znení zákona č. 339/2012 Z. z. a príslušné vykonávacie predpisy,

zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a príslušné vykonávacie predpisy,

zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov,

zákon č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a príslušné vykonávacie predpisy,

zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch,

výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 9. júna 2003 č. 1799/2003-100, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca materiály a predmety určené na styk s potravinami.

3.1 Kritériá funkčnej spôsobilosti na baliaci papier

Vlastnosť	Skúšobná metóda
Tržné zaťaženie	STN EN ISO 1924-2: 2009 (50 0340)
Pevnosť v prietlaku	STN EN ISO 2758: 2015 (50 0343)
Nasiakavosť vody podľa Cobba	STN EN ISO 535: 2016 (50 0335)
Belosť podľa ISO (platí pre biele papiere)	STN ISO 2470-1: 2010 (50 0417)
Odolnosť proti plošnému zošúvereniu po laboratórnom zvlnení (skúša sa len u papiera na zvlnenú vrstvu)	STN EN ISO 7263: 2011 (50 0352)
Pevnosť v dotrhávaní	STN EN ISO 1974: 2012 (50 0348)

3.2 Kritériá funkčnej spôsobilosti na vlnitú lepenku

Vlastnosť	Skúšobná metóda
Pevnosť v prietlaku	STN EN ISO 2759: 2015 (50 0390)
Odolnosť proti plošnému zošúvereniu (skúša sa len u dvojvrstvových a trojvrstvových vlnitých lepenkách)	STN EN ISO 3035: 2012 (50 0353)
Pevnosť v tlaku na hranu	STN EN ISO 3037: 2014 (50 0342)

Nasiakavosť vody podľa Cobba	STN EN ISO 535: 2016 (50 0335)
------------------------------	-----------------------------------

4. Špecifické požiadavky

Produkty musia obsahovať také množstvo recyklovaných vlákien v zanáške vláknitých surovín ako je uvedené v bode 4.1. alebo také množstvo primárnej vlákničky ako je uvedené v bode 4.2.

4.1 V zanáške vláknitých surovín musí byť najmenej 60 % recyklovaných vlákien zo zberového papiera.

Podiel recyklovaných vlákien v produkte sa určuje podľa OTN ŽP 1101:02.

4.2 Minimálne 70 % primárnej vlákničky musí pochádzať z lesov obhospodarovaných trvalo udržateľným spôsobom, ktoré sú certifikované na základe systémov nezávislých tretích strán.

4.3 Produkt nesmie obsahovať zdraviu škodlivé látky stanovené vo vodnom výluhu v množstvách vyšších ako je uvedené v tabuľke:

Ukazovateľ	Limit	Skúšobná metóda
Primárne aromatické amíny (Anilínhydrochlorid)	ND ¹	STN 62 1156: 1983 (62 1156) STN EN 645: 1997 (50 7001)
Ťažké kovy ² ortuť kadmium olovo chróm (z toho Cr ⁶⁺ : ND) arzen	0,3 mg.kg ⁻¹ 0,5 mg.kg ⁻¹ 3,0 mg.kg ⁻¹ 1,0 mg.kg ⁻¹ 0,2 mg.kg ⁻¹	STN EN 12497: 2006 (50 7009) STN EN 12498: 2006 (50 7010) STN EN ISO 15586: 2004 (75 7421) STN EN 645: 1997 (50 7001)
Formaldehyd (pre ostatné produkty) Formaldehyd (pre produkty v styku s potravinami)	max. 1 mg.dm ⁻² max. 0,1 mg.dm ⁻²	STN EN 1541: 2002 (50 7008) STN EN 645: 1997 (50 7001)
Organicky viazané halogény OX ³ Organicky viazané halogény OX ⁴	max. 30 mg.kg ⁻¹ max. 300 mg.kg ⁻¹	PTS – RH 012/90
Stálosť fluorescenčného zjasňovacieho prostriedku	min. stupeň 4	STN EN 648: 2007 (50 7005) (dlhodobý styk)
Stálofarebnosť farbeného papiera a lepenky	min. stupeň 4	STN EN 646: 2006 (50 7004) (dlhodobý styk)

¹ND - nedetekovateľný

²Hodnoty požadované Potravinovým kódexom

³Ukazovateľ meraný pri TCF buničinách

⁴Ukazovateľ meraný pri ECF buničinách

- 4.4 Obsah pentachlórfenolu v konečnom produkte meraný podľa STN EN ISO 15320: 2011 (50 0268) nesmie prekročiť hodnotu 0,15 mg/kg, pre produkty v styku s potravinami max. 0,05 mg/kg.
- 4.5 Žiadne farbivá, prípravky na úpravu povrchu, pomocné a náterové materiály nesmú obsahovať chemické látky a/alebo zmesi, spĺňajúce kritériá klasifikácie na označenie nižšie uvedenými výstražnými upozorneniami alebo označeniami špecifického rizika v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 z 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006.

Zoznam výstražných upozornení a označení špecifického rizika:

Výstražné upozornenie ⁽¹⁾	Riziková veta ⁽²⁾
H317 Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu	R43
H340 Môže spôsobovať genetické poškodenie	R46
H341 Podozrivý, že spôsobuje genetické poškodenie	R68
H350 Môže spôsobiť rakovinu	R45
H351 Podozrenie, že spôsobuje rakovinu	R40
H350i - Vdychovanie môže spôsobiť rakovinu	R49
H360F Môže poškodiť plodnosť	R60
H360D Môže poškodiť nenarodené dieťa	R61
H361f Podozrenie z poškodzovania plodnosti	R62
H361d Podozrenie z poškodzovania nenarodeného dieťaťa	R63

¹⁾ Nariadenie (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006 v platnom znení

²⁾ Smernica 67/548/EHS s prispôbením sa nariadeniu REACH v súlade so smernicou 2006/121/ES a smernicou 1999/45/ES v znení neskorších zmien a doplnení v platnom znení

- 4.6 Azofarbivá alebo pigmenty, ktoré môžu uvoľniť niektorý z amínov uvedených v zákone č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) alebo v príslušnom vykonávacom predpise, nesmú byť použité ako farbivá.
- 4.7 Buničina musí byť vyrobená bez použitia voľného chlóru a chlórových zlúčenín (TCF buničina) alebo bez použitia voľného chlóru (ECF buničina) .
- 4.8 Produkt nesmie obsahovať vláknu z tropického dreva.

5. Posudzovanie zhody

- 5.1 Splnenie základných požiadaviek sa preukazuje platnými dokladmi pre uvedenie produktu na trh a vyhlásením žiadateľa o výsledkoch environmentálneho správania sa organizácie. Pri hodnotení súladu s požiadavkami sa zohľadňuje implementácia uznávaných systémov environmentálneho manažérstva, napríklad EMAS podľa zákona č. 351/2012 Z. z. o environmentálnom overovaní a registrácii organizácií v schéme

Európskej únie pre environmentálne manažérstvo a audit a o zmene a doplnení niektorých zákonov alebo podľa ISO 14001.

- 5.2 Splnenie špecifických požiadaviek podľa bodov 4.1, 4.3 a 4.4 žiadateľ dokladuje protokolmi o skúškach vydanými alebo potvrdenými autorizovanou alebo akreditovanou osobou.
- 5.3 Splnenie špecifickej požiadavky podľa bodu 4.2 žiadateľ dokladuje príslušnou dokumentáciou , že primárna vlákna pochádza z lesov obhospodarovaných udržiateľným spôsobom. Splnenie špecifických požiadaviek podľa bodov 4.2, 4.7 a 4.8 žiadateľ dokladuje vyhlásením a príslušnou dokumentáciou o technológii výroby.
- 5.4 Splnenie požiadaviek podľa bodov 4.5 a 4.6 žiadateľ dokladuje kartami bezpečnostných údajov v zmysle zákona č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) v znení neskorších predpisov a príslušné vykonávacie predpisy Nariadenie vlády SR č. 152/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti dokumentácie k žiadosti o autorizáciu biocídneho výrobku a podrobnosti dokumentácie k žiadosti o registráciu biocídneho výrobku s nízkym rizikom a podrobnú špecifikáciu údajov predkladaných pred uvedením biocídneho výrobku a podrobnú špecifikáciu údajov predkladaných pred uvedením biocídneho výrobku s nízkym rizikom na trh a Vyhláška MH SR č. 383/2003 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o postupe a špecifikácii zásad hodnotenia biocídnych výrobkov a hodnotenia biocídnych výrobkov s nízkym rizikom.

6. Platnosť oznámenia

Oznámenie o osobitných podmienkach na udelenie národnej environmentálnej značky nadobúda účinnosť dňom schválenia ministrom životného prostredia a má platnosť tri roky od jeho schválenia. Jeho platnosť môže byť predĺžená na ďalšie obdobie po odbornom posúdení platnosti špecifických požiadaviek na udeľovanie environmentálnej značky, ako aj požiadaviek na posudzovanie ich zhody vzhľadom na rozvoj vedeckých poznatkov a vývoj na trhu a po odbornom posúdení prípadných zmien všeobecne záväzných právnych predpisov alebo technológií výroby.

V Bratislave, 9.3.2017

Ing. László Sólymos
minister životného prostredia
Slovenskej republiky

Citované normy

STN EN ISO 1924-2: 2009 Papier a lepenka. Určenie ťahových vlastností. Časť 2: Metóda s konštantnou rýchlosťou predlžovania (20 mm/min) (ISO 1924-2: 2008) (50 0340)

STN EN ISO 2758: 2015 Papier. Stanovenie pevnosti v prietlaku (ISO 2758: 2014) (50 0343)

STN EN ISO 535: 2016 Papier a lepenka. Stanovenie nasiakavosti vody. Metóda podľa Cobba (50 0335)

STN ISO 2470-1: 2010 Papier, lepenka a buničiny. Meranie difúzneho činiteľa odrazu v modrej oblasti spektra. Časť 1: Podmienky vnútorného denného svetla (belosť podľa ISO) (ISO 2470-1: 2009) (50 0417)

STN EN ISO 7263: 2011 Papier na zvlnenú vrstvu. Určenie odolnosti proti plošnému zošúvereniu po laboratórnom zvlnení (ISO 7263: 2011) (50 0352)

STN EN ISO 1974: 2012 Papier. Stanovenie pevnosti v dotrhávaní (metóda podľa Elmendorfa) (ISO 1974: 2012) (50 0348)

STN EN ISO 2759: 2015 Lepenka. Stanovenie pevnosti v prietlaku (ISO 2759: 2014) (50 0390)

STN EN ISO 3035: 2012 Vlnitá lepenka. Stanovenie odolnosti proti plošnému zošúvereniu (ISO 3035: 2011) (50 0353)

STN EN ISO 3037: 2014 Vlnitá lepenka. Určenie pevnosti v tlaku na hranu (metóda s nevoskovanými hranami) (ISO 3037: 2013) (50 0342)

OTN ŽP 1101: 02 Určenie obsahu recyklovaného papiera v papierenských výrobkoch

STN 62 1156: 1983 Chemické skúšky gummy. Chemické skúšanie zdravotne nezávadnej gummy (62 1156)

STN EN 12497: 2006 Papier a lepenka. Papier a lepenka určené na styk s požívateľmi. Stanovenie ortuti vo vodnom výluhu (50 7009)

STN EN 12498: 2006 Papier a lepenka. Papier a lepenka určené na styk s požívateľmi. Stanovenie kadmia a olova vo vodnom výluhu (50 7010)

STN EN ISO 15586: 2004 Kvalita vody. Stanovenie stopových prvkov atómovou absorpčnou spektrometriou s grafitovou pieckou (ISO 15586: 2003) (75 7421)

STN EN 1541: 2002 Papier a lepenka určené na styk s požívateľmi. Stanovenie formaldehydu vo vodnom výluhu (50 7008)

PTS – RH 012/90 Stanovenie organicky viazaných halogénov v buničine a papieri

STN EN 648: 2007 Papier a lepenka určené na styk s požívatinami. Stanovenie stálosti fluorescenčne zjasneného papiera a lepenky (50 7005)

STN EN 646: 2006 Papier a lepenka určené na styk s požívatinami. Stanovenie stálofarebnosti farbeného papiera a lepenky (50 7004)

STN EN ISO 15320: 2011 Papier, lepenka a buničiny. Stanovenie pentachlórfenolu vo vodnom výluhu (ISO 15320: 2011) (50 0268)

STN EN 645: 1997 Papier a lepenka určené na styk s požívatinami. Príprava vodného výluhu za studena (50 7001)

STN EN 643: 2014 Papier a lepenka. Európsky zoznam normalizovaných druhov zberového papiera a lepenky (50 1990)